

Farmařící dělníci se usazují v blízkosti města a jejich kontakt s poradenskou službou je spíše pasivní. Jsou ochotni zanechat farmaření, jakmile se jim naskytne možnost snazšího výdělků. Poradenská služba hraje důležitou roli.

—cy—

Th. W. Schulz, Transforming Traditional Agriculture.

New Haven and London, Yale University Press 1964, 14 a 212 str.

Rural Sociology, 1965, sv. 30., č. 1. str. 101.

Problém, jak převést přežívající tradice hospodaření na vysokoproduktivní zemědělskou výrobu. Studie ve státech Quatemala a Indiana zjistily, že když zemědělci získají odborné vzdělání, poznají názorně moderní metody hospodaření a získají dostatečné investiční prostředky, přecházejí poměrně snadno k novému způsobu hospodaření. Zvláštní pozornost se věnuje souvislosti ekonomického hospodaření se způsobem řízení zemědělského závodu, v němž i lidský činitel se počítá jako ekonomický faktor, který rozhoduje o výsledcích hospodaření. Je-li tento faktor zcela vyčerpán primárními existenčními problémy, není možnost ani touha po jakémkoliv pokroku. Jakmile je existence kryta, snaží se zemědělec o zvýšení své životní úrovně buď zvyšováním ekonomiky svého hospodářství nebo odchodem do města.

—cy—

Personality and Social Systems

1963, N. York, Smelser and Smelser. J. Wiley. 11 a 660 str. Sborník.

1965, American Journal of Sociology, sv. 70, č. 5, str. 632.

61 článků předních osobností jako je Levinson, Wilensky, Edward, Lieberman, Inkeles, E. Bruner, Parsons, Toby, McCord, Farber, Yarrow, Robins atd. pojednává o pojmu „role“ a o významu role pro jednotlivce ve společnosti. Rozdíl mezi osobností a sociální rolí. Kulturní transmise a kulturní změny. Psychoanalytický význam vztahů osobnosti a sociální role. Vliv rodičovského modelu role na dětskou kriminalitu. Národní charakter a ekologický aspekt sociální psychologie. Osobnost a rodina.

—cy—

Bernward Frank-Ewald Rehberg-Anne Marie Hof:

Untersuchungen zur Soziologie der Lehrer an berufsbildenden Schulen.

Frankfurt a. Main, Deutsches Institut für internationale pädagogische Forschung. 1965, 153 str. — Studien zur Soziologie des Bildungswesens, Band 1.

Soubor tří studií o sociologické problematice odborného školství v západním Německu shrnuje výsledky několika průzkumů a dílčích šetření, jak byly v NSR v posledních letech prováděny. Všechny tři studie se zabývají pouze některými otázkami z nesmírně rozsáhlého komplexu problémů, které se tu sociologickému průzkumu nabízejí. Autoři kriticky doznávají, že jejich práce mají jen předběžný charakter, protože se dotýkají otázek namnoze ještě vůbec nepodrobených vědeckému průzkumu.

V první studii zkoumá B. Frank některé sociologické aspekty učitelských povolání na odborných školách. Proti poměrně jednotnému obrazu škol všeobecně vzdělávacích nacházíme na tomto typu škol velmi pestrout a bohatě diferencovanou paletu učitelských povolání podle různých stupňů a oborů, stejně jako podle druhů škol. Najdeme zde, podobně jako v druhých dvou studiích knihy, tabelární číselné údaje, sestavené podle různých hledisek. B. Frank se soustřeďuje na dějiny učitelů odborných škol v uplynulém půlstoletí, na společenský původ a vzestup, prestiž a vlastní chápání tohoto povolání, jak je učitelé na těchto školách prožívají. Do hlubších pásem a širších souvislostí, nejen sociologických, mívá závěrečná kapitola. Kritizuje nedostatečnou a namnoze antikvovanou koncepci vzdělání na těchto školách, ideově orientovanou převážně na E. Sprangerovi. — Druhá práce sborníku je věnována diplomovaným učitelům obchodních škol. Přináší údaje o jejich přípravě, stáří, době a způsobu praxe v obchodě, o jejich zájmech, spokojenosti v povolání, společenském postavení apod. — Závěrečná studie A. M. Hofové zpracovává výsledky dotazníku, který byl v r. 1957 zaslán 200 učitelkám odborných škol. Získaná data podávají sociologický průřez podle těchto hledisek: postavení učitelek ve škole, vztah ke kolegům a nadřízeným školním orgánům, k povolání, k žákyním, spokojenost v povolání atd. Navíc ještě přináší zajímavý vhled do soukromého života těchto učitelek, dokumentovaný údaji o životním standardu, volném čase, společenských kontaktech, napětí mezi povoláním a soukromým životem.

—K. M.—